

AKATALPA

Mart 2008 - Sayı 99

Aylık Edebiyat Dergisi

ISSN 1305 - 7685

GEÇMİŞ OLSUN AKATALPA

Ramis DARA

Hastalık da bizim için.

Fiziki varlığı olan her şey için geçerli bu olguyu en yoğun yaşayan, canlılar; bunlar içinde de biz insanlarız. *Akatalpa* dergisi çevresi son bir iki yıldır bu açıdan sıkıntılar yaşıyor. Başlangıcından bu ana, bu sayıya, bu harflere kadar, bütün sayılarda, sayfalarda tek tek el ve beyin emeği olan, olacak olan Melih Elal kardeşim, kardeşimiz, bir yıldır hastaneye evi arasında mekik dokuyor.

Bu trafik içinde de dergiye toz konacak diye titizleniyor.

Bir taşra üniversitesinin pembe boyalı binasının 324 numaralı odasında vücut bulan ve 99 ay boyunca hiç aritmi yaşamayan bu dergi, hep birlikte kulak kesilip dinliyoruz da, sevin sin mi üzülün mü karar veremiyor gibi geliyor sanki bize şimdilerde.

Bu trafik içinde de Melih Elal dergiye toz konacak diye titizlenmeye devam ediyor.

Sevgili Kardeşim(iz) Melih Elal, *Akatalpa* seninle gurur duymaya devam ediyor ve devam edecek.

Zamanla ve hızla dergide altı kardeş oluşmuştu ve bu hep böyle geldi bu günlere kadar. Altısı aynı yerde, ne bir milim ötede, ne bir milim beride bir çokkardeşlilik.

Hayata bakar mısınız ki, altılıyı zorlayan yedinci biri çıktı son birkaç yıl içinde ve soyadı da Çokkardeş.

Bahri Çokkardeş de rahatsız bir süredir ve kendisini dinlenmeye çekti.

Demek ki bana, Serdar'a, Hilmi'ye, İhsan Ağabeye, Nuri'ye, *Akatalpa*'yı var eden bütün şair ve yazar dostlara, Melih Elal ve Bahri Çokkardeş'le birlikte omuz omuza mücadele vermek düşüyor.

Yeryüzünün derin yüreği, gelecek ay 100. sayımızı idrak ediyor ve seni teşekkürle övüyoruz!

Hüseyin PEKER

YAY USTASI

Oyun bozuldu, bahçeye çık Melih
çıra yakmak için çık, yanmak için kibrit bul
yaşam yolu mor bir ışıktı, bozduk oyunu
pijamalarımızla çekelim bu krallık cezasını
ağla çekelim yaşamadıklarımızı
renk geçişlerinde bir renk seçmeye
pencereye çık Melih, oyun bozuldu demeye
yay çekme talimlerinde olalım bu kere
çek yayı, parlat kerpiç evin temellerine
vur temele gömülmemiş toprak rengini
ben de vurayım kano yelkenlerini
sen yer üstünde, bense deniz
oysa dalgalar senin bakişına yakışırdı
topraksın benim
değişmeyelim bu kez kemankeş çehremizi
sen tut kabzasından, ben esneyen salından
ötekiler uçtaki okun temren ucundan

Çile çekmeye geldik işin ucuna
okçuluk müsabakasında sen ve kaç Melih varsa
Melih Cevdet Anday, sen, bir de Melih Kibar
sahi bir de Ildırı'ya yerleşen Melih Ergen
buluşalım uzun menzilli etkili atışlarda
oyun bozuldu, bahçeye çık Melih
istediğin kadar uzağa at oklarını
Melih Cevdet "bu yüzyılı yaşadım" demişti
Melih Kibar "sevden olmasa"
Ildırı'ya yerleşen Melih, titreyip durdu ölen oğlu Dost'tan
sen bari uzan Uludağ yaylasına
teslim olmayalım yayın kepaze ucuna
menzil atışında yanında olacağım:Bağır avazının
çıkacağına

Ömer Aksay, Yılmaz Arslan, Hakan Cem, Halûk Cengiz, Bahri Çokkardeş, Derya Çolpan, Ramis Dara, Özlem Tezcan Dertsiz, Gültekin Emre, Ersan Erçelik, Hüseyin Peker, Asuman Susam, Kâzım Şahin, İhsan Üren, Sadık Yaşar.

TC. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
“20. YÜZYIL TÜRK ŞİİRİ (100 ŞAİR -
100 ŞİİR)” YA DA İT İTE, İT
KUYRUĞUNA BUYURURSA...
ELENMİŞ UN DAN EŞEKBAŞI ÇIKAR!

İhsan ÜREN

(Geçen sayıdan devam...)

- 63-1948 - Kâmil Eşfak Berki: Çocuğun Miracı
64-1940 - 2000 M. Akif İnan: Akşam
65-1950 - M. Mümtaz Tuzcu: Çılgılığı Görmek İçin
66-1946 - Mehmet Taner: Nisan Şiiri
67-1949 -1993 Metin Altıok: Öndeyiş
68-1901- 1963 Nâzım Hikmet Ran: Salkımsöğüt
69-1921- 2001 Necati Cumalı: Bir Gül Açılırsa
70-1923 -1981 Özzdemir Asaf: Lavinia
71-1911 - 1993 Rıfat Ilgaz: Çocuklarım (Afet Ilgaz'ın doğum tarihi, yaşamı verilmiş!)
72-1920 -1993 Sabahattin Kudret Aksal: Elinle
73-1953 - Şavkar Altınel: Gözcü
74-1952 - Turan Koç: Yazdan Beri
- XIII- 1980 Kuşağı:
75-1952 - Abdülkadir Budak: Aşk Beni Geçer
76-1957 - Adnan Özer: Akdua
77-1958 - Ahmet Erhan: Bugün de Ölmedim Anne
78-1955 - Ahmet Güntan: Mektup
79-1959 - Akif Kurtuluş: Gönül Şakası
80-1954 - Ali Cengizkan: Dayım Gül Takardı
Gömleğinin Yakasına
81-1963 - Birhan Keskin: Aşk
82-1964 - Enis Akın: Her Aşk Şiirinden Fazla
83-1952 - Erdal Alover: Yanılgı
84-1956 - Haydar Ergülen: Kayıp Kardeş
85-1949 - Hulki Aktunç: Şiir Nasıl Diretir
86-1962 - Hüseyin Atlansoy: Musalla Taşında Açan Gül
87-1954 - Hüseyin Ferhad: Ruhların Buluşma Günü
88-1951- İzzet Yasar: Ölüler Şiiri
89-1964 - küçük İskender: Bir Martıyı Ağlattın Sen
90-1955 - Lâle Müldür Destina
91-1955 - Mahmut Temizyürek: Paranoya Kırlangıcım
Paranoya
92-1953- Metin Cengiz: Yazgısını Yazmak... Dolaş
Dağları...
93-1960 - Nevzat Çelik: Şafak Türküsü
94-1958 - Orhan Alkaya: Sevdiğim Bir Sahil Kasabası
Umm Kasr
95-1961 - Osman Konuk: Türk Argosu
96-1962 - Sami Baydar: Toz Şiiri
97-1956 - Sefa Kaplan: İntihar
98-1962 - Seyhan Erözçelik: Aşk, İdam ve Altın
99-1953 - Tarık Günersel: İlegal Bir Örgütün Başıydım
100-1953 - Tuğrul Tanyol: Sudaki Anka

* * * *

Kültür Bakanlığının Tavrı Etik mi?

Kültür Bakanlığının şu soruya cevabı var mı? Kişi haklarını gözeterek bu kitabı çıkarabilir miydi Kültür Bakanlığı? Sanmam! Kişilerin en küçük bir hakkın ödendiğini görmedim. Brakinız hak ödemeyi, kişilerin böyle bir hakkı olduğunu kabul etmez ki.

Sayın Enis Batur'un bugünden başlayarak harami durumuna düşmemek için Kültür Bakanlığı adına harekete geçip kendilerini

gasıp (gasp eden, sahibinin izni, haberi olmaksızın bir malı, bir şeyi hırsıyla ya da zorla alan) durumundan kurtarmaları gerekir! Kültür Bakanlığının zorba, yağmacı, çapulcu adını alması çok kötü olmuştur. Kültür Bakanlığını bu haksız şöhretinden kurtarmak gerekir.

Eski Kültür Bakanı Atilla Koç, kişilerin telif haklarıyla ilgili hiçbir işlem yapmamıştır. Tam tersi yazarların, şairlerin bu haklarını görmezden gelmiştir. Kültür Bakanlığının şairlerin yazarların telif haklarını gözetmek, kollamak görevleri arasındadır!

Yakıcı sözü söyleyelim: “20. Yüzyıl Türk Şiiri 100 Şair - 100 Şiir” yapıtına Kültür Bakanlığının tavrı doğru değildir. Kısacası etik değildir.

Enis Batur!

Kültür Bakanlığının “20.Yüzyıl Türk Şiiri, 100 Şair, 100 Şiir” Antolojisi için Enis Batur'u kim, neden seçti?

Niye, Enis Batur? Enis Batur'u kim tercih etti? Enis Batur'u tercih ediş nedenleri nedir? Enis Batur, ardında kötü niyetler taşımayan bir tercihs, benim de ilk terciğimdir... Ama kullanılmak için tercih edildiğinden kuşku duyuyorum. Çünkü Enis Batur'un asla yapmayacağı şeyler yapılmıştır.

Eser sahiplerinin hakları çiğnenmiştir, eşkıyalığa prim verilmiştir. Enis Batur, dergilerde şairlere ödemeler yaparken, antolojide bu uygulamaları yapmış mıdır?

İt ite, it kuyruğuna buyurursa... Elenmiş undan, eşek başı çıkar.

Bu kaba deyim; daha çok askerler arasında kullanılır. Rivayet edilir ki belki de gerçektir? Ülkenin birinde; paranın üzerindeki önemli imzalarından biri yanlış yazılmıştır. Çıkar yol paraları yakmakla bulunmuş!

Kültür ve Turizm Bakanlığının 2006 yılında basılmış “20. Yüzyıl Türk Şiiri - 100 Şair 100 Şiir” kitabında çok büyük bir yanlış yapılmıştır..

Behçet Necatigil'in Varlık Yayınlarından çıkmış 2002'de 20. basımı yapılmış “Edebiyatımızda isimler Sözlüğü”ne bakınca 197. sayfasında Afet Ilgaz maddesinde harfi harfine şunlar yazılmıştır:

Elenmiş undan eşek başı çıkmasını istemiyorsanız; aşağıdaki bilgiler yanlıştır! Hiçbirini kullanmayınız

Rıfat Ilgaz

1937'de Ezine'de doğdu. İstanbul Eğitim Enstitüsü'nü ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe ve Klasik Dilleri bitirdi. Öğretmenlik ve kitapçılık yaptı. 1993'te İstanbul'da öldü. (Burada, yalnız ölüm tarihi eksik ama tek doğrudur.) Rıfat Ilgaz'ın gerçek yaşam öyküsü aşağıya çıkarılmıştır:

Rıfat ILGAZ: Günümüz şair ve yazarlarından. 24 Nisan 1911- 7 Temmuz 1993. Cide'de doğdu. İstanbul'da öldü. İlkokulu Terme'de bitirdikten sonra, 1930'da Kastamonu Öğretmen Okulunu bitirdi. 1936 yılına kadar ilkokul öğretmenliği yaptı.. Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nü bitirdi. (1938). Öğretmenlik, gazetecilik yaptı. Asıl ününü *Hababam Sınıfı*'yla yaptı. (1959, 2000) *Hababam Sınıfı* tiyatro ve sinemaya da uyarlandı.. *Yıldız Karayel* romanıyla (1982, 2000) Madaralı Roman Ödülünü, Orhan Kemal Roman Armağanını aldı.

Şiir, Öykü, roman, oyun, anı ve fıkra türlerinde 60'ı aşkın yapıtı vardır.

Kültür ve Turizm Bakanlığına

2006 yılından beri düzeltilmeyen bu büyük yanlışın Kültür ve Turizm Bakanlığının en büyük yanlışı olarak yakılması, Sayın Bakandan rica ederim.. Böylece büyük bir ayıp önenecek!

Kültür ve Turizm Bakanlığı bu ayıpla yaşayamaz... 100 şairinin doğum, ölüm tarihini bilemeyen bakanlığa tabela indirmek düşer!

Derya ÇOLPAN

NAR

Haydar Ergülen'e

*hiç bahçe doğurur mu deme
nar olur da gelin gider incire.*

*evin aklını alır cümle kapısı. rüzgârla
ağaç ağaçtan öğrenir ya ağrıyı,
bahçenin etine işler zamanla.*

camın içinde nöbetle geçer koca kış

*hiç nar kızarır mı deme
gelin olacağını duyunca.*

*çabuk yaşlanır incir
narın odalarında.*

*yaz geceleri
nar gelin
süt olur anne dilinde.*

Hakan CEM

DEDİM ŞİİRLER (DEDİM)

I

TÜFEĞE KOŞTUM AMAN

*Tüfeğe koştum aman
dedim sus
dedim kurşun
sesine.*

*İçim hüznü
bir evmiş yeryüzü
sokağında insana eriyor...*

- Kendini tanı! Dedim.

Ölebiliriz yarın!

*

II

SÜRGÜNDEN SEVGİLİYE

*Odan güzel mi?
(dedin)*

*Oda işte: Sensiz!
(dedim)*

*

III

AY Kİ GÜLERYÜZLÜDÜR DÜNYAYA

*- Dolunay, dedi sabah
sabah bir çocuk!*

Özlem TEZCAN DERTSİZ

DÖRT ŞEHİR

DUMANLI ŞEHİR

*yol bitti, geri döndüm
“elbet bir gün” demiştin giderken
döndüm, gittiğimden daha yenik
daha yanık, kurtarmayı düşlediğim fesleğen
bir gecede akmişti oysa
ırmağım denizine
göğsünde dinlenmişti deli atlarım
ilmek kaçmış ansızın, hava dönmüş
beş paralık serseri caddelerde
kulağına söylediğim sırlarım
hızla kirlendi sonra baharlar
göz göze değmeyen sabahlarda kırıldım
korumak için ahşap kalbimi
ateşe verip kaçtım yalancı sokakları
peşimde hain bir kıvılcım
yol bitti ah yine kapındayım
onca yıla rağmen
dört yanım duman
zormuş,
yaktığın bir şehre geri dönmek
hele artık küllerinden
doğamıyorsa insan*

Ömer AKSAY

UZAKTA SEVİ

*Sevi hangi ilimdi, kimin yorumuna aldanıp terk etti bizi
sürgünlüğü muştuyula, şenlikle, neşeyle karşılayıp
mavi hırkasını asıyor işte bıktırıcı seferlerden dönüşte
bir yorgun kamyon şoförü, kırmızı renkli nefes nefese
elbette terli: sevi yok, tümleç buldum yüklem yerine
direnti
bataklığın serin kuytusunda bozgun surathı bir polis
ah dedi, nesnesini kaybetti toplum, sevi tükendi
akşam sabah yanılısamadan akıyor şarap
çılgın harfler, ayıp rakamlar, korkunç işlemler
öldürdü seviyi, çözümsüz aritmetik.*

*‘Bauen’ diyor Heidegger, yani inşa etmek
bir işçinin yevmiyesine göz atıyorum uzaktan
hâlâ devam eden bu yoğun çalışma neyin inşasıdır
[anlamıyorum
her taraf toz duman, göz gözü görmüyor, iskele yok
sevi çıplak öylesine çıplak ki kireçten elleri çatlamış
her çarımha bir çivinin kuşkusunu soluk soluğa
bataklığı kurutacak ihtirastan yoksun bir öfkeyi besliyor
yevmiyesini bırakıp seviyle bakıyor işçi
şakuli
tuğla eğri diyor işçi, daha fazla sevi gerek.*

ŞİİR YOLU

Yılmaz ARSLAN

Şiirde Anlam Sorunu

Şiir açısından, Modernist Hareket, 1900'lerden başlayan aktivitesiyle, algı ve ilgisini anlamdan başka alanlara kaydırmışsa, o zaman şiir bir şey anlatmak için değildir. Bizde şiir, 1980'den sonra kendisi için ve kendinde bir aktivasyon olarak ele alınmıştır. Anlama karşı çıkan, şiirin anlam üretmeyeceğini söyleyen, amacının yalnızca kendisi (şiir) olduğunu söyleyen bakış, İlhan Berk tarafından savunulmaktadır. Şiir anlam üretmiyorsa, kelimelerin içi, içeriği boşaltılmış olmalı... Kelimelerin içeriğini boşaltmayı başaran, bunu iddia edebilen var mı bilmem; ancak şiir amacı kendisi olarak elbette, bal gibi de anlamlar üretir... Elitist yaklaşımlar, postmodern yönelişler, ne kadar şiiri anlamdan yalıtıma, soymaya çalışsa da, bunu iddia etse de, şiirde anlam vardır, anlam şiirin içeriğidir...

Bunları söyleyip yazarken, modernist hareketlerin ülkemizde tanınmaya başladığı 19. yy'da soyut arayışları başlamıştı; ardından 20. yy'da Asaf Halet Çelebi "Om Mani Padme Hum" adlı kitabıyla, Mümtaz Zeki Taşkın Dadacı şiir arayışlarıyla anlam üzerinde ve dil anlayışı, sentaks anlayışı olarak farklılık göstermişlerdir. Karamanoğlu Mehmet Bey ve Kaşgarlı Mahmut'un öz Türkçe arayışına girişme hareketlerinden birkaç yy sonra bile, anlamı bulanıklaştırma yönlü girişimler hem anlamlı hem manidardır Türk Şiir değişim ve gelişim seyrinde... 2. Yenicilerin arayışları, bazı isim veya imzalar sonradan bu anlayıştan ayrılmış olsalar bile, İlhan Berk aracılığıyla gövdelenenmektedir. Aslında o da ilk şiir kitabı *Günaydın Yeryüzü* ile Toplumcu-Gerçekçi kanaldayken böyle bir yola girecektir sonraki poetik evrimleşmesinde. Bildiğim kadarıyla hâlâ bir Marksist olan İlhan Berk, bana göre, yazı ve söyleşilerinde her ne kadar şiir anlam üretmez dese de, asıl söylemeye çalıştığı şudur: Şiir anlamı iletmez, ama her şiir bir veya birden fazla anlam üretir! Okur, okuduğu metinden bunu kendine göre alır. Şiirdeki anlamı, ileti olarak okur kendi zahmetleri sonrasında, okuyarak alır... O anlam da, zaten ne İlhan Berk' in, ne de başka bir ismin karşı çıkmayacağı, çıkamayacağı gerçek şiirin ta kendisidir...

Şiirin bir şey anlatmak için yazılmadığını savlayanlar, kalemi, kâğıdı, daktilo veya bilgisayarı neden kullanıyor? Rastlantısal, spontane, lirik şiirler (birdenbire ve hızlı yazılanlar) vardır. Onların da bir anlamı vardır. Çünkü kelimeler, şiirde de, gidimli (gündelik, söylemsel) dilden ayrı olarak bir şeyler söylerler... Somut şiir denen denemelerin bile bir anlamı var. Görsel, sessel, kâğıttaki boşluklar vs... Letristik denemeler veya kaligramlar (şekil, resim şiir) bu anlamda dikkate alınabilirler... Ama tarz olarak, benim tarzım değil bu tür deneyimler... Yine de anlamaya çalışırım. Yan yana gelen kelimelerin çakışımı, günlük dilden ayrı olarak estetik-sanatsal tarzda yaratım için kullanılması, dize yapılanmaları ve metin haldeki bütün gövdenin fışıldadığı sonuç, anlamı ele verir. Noktalamalar, susmalar, eksiltmeler, sesler vs... buna yardım eder. Şiirde anlam sorunu gerçekten poetik arenadaki kafa karışıklıklarımı sona erdirmeye açısından, cebelleşilmesi gereken bir konu...

Şiir Yıllıklarında Şiir-Şair Demografisi

Kesinlikle bir ayırım için yazmıyorum düşüncelerimi. Kendime göre algıladığım, bulduğum bir tespitte bulunmak ve bulgularımı paylaşmak niyetim. İyi niyetle yaklaşılmasını arzuluyorum. Şiir yazarlara, cins olarak bakıldığında, erkek oranı % 80'leri buluyor. Bayanların oranı ise, şiir ortamına sırayet eden erkeklere göre % 15-20 arasında değişkenlik gösteriyor.

Başka ülkelerdeki durumun, ülkemizden az bir farkla aynı standart aralıklara yakın olduğunu düşünüyorum. Bunun ortaya koyduğu netice şudur:

Diğer sosyal-sanatsal-kültürel insani yaratımlara baktığımızda da durumun aynılığını görerek ve italik olarak yazılan her üç alandan birden fazlasıyla da aynı isimler arasında faaliyet gösterenleri bu hesabın içine katarak bir tablo oluşturuyorum.

Kadın Yaratıcı	Erkek Yaratıcı
% 12-25	% 88-75

Ülkelerin eğitim, kültürlenme, ekonomik refah payları dikkate alındığında, üç aşağı beş yukarı, aritmetik ortalamayla yukarıdaki

oranlara ulaşıyor. Peki bayan-kadın nüfusunun, sanatsal-demografik toplam içindeki bu oranlarının dönem dönem azalma-yükselme gösterme nedenleri nelerdir?

En başta, yaşanan ülkenin politikaları, anayasaları, kültüre bakışları ve yaklaşımları yanında, politik görüşler içindeki dağılım ve dalgalanma, ekonomik düzeyler, geleneksel yaşam tarzları, inançlar, boş inançlar ve bunların içinde yer aldığı kabul ettiğim folklorik ritüeller. Geride unuttuğum, sosyolojik bir sondajlamayla ortaya çıkartılacak derecelendirme ölçeklerinin de olabileceğini unutmadan, şiirdeki yerleşke alanına geri dönüyorum. Derdim başka çünkü. Yoksa kültürel aktivasyonda bulunan bayan sayısının erkek sayısına nasıl yaklaştırılacağı sorunuyla iştiğal ediyor değilim. Yine de bunu da dikkate alıyorum sayımız...

Ülkemiz ölçek alındığında, ontolojik olarak kültüre ihtiyaç duymadığını (!) hissettiğimiz kişi sayısının, illerimiz, ilçelerimiz, köylerimiz ve burada yaşayan insanların her yönden durumuna göre, ülke nüfusuna bakarak yarının çok çok üzerinde olduğunu da tahmin edebiliriz. Üniversiteye giden kişi sayısı, nüfusa göre yüzdelenecek olursa, her sene kitap okuyanların, okuduğundan dönüt alıp kültür ürünü veriler ortaya koyma oranları, aralıkları, niyetleri, sonuçlar... bellidir. Tam bir hayal kırıklığı! Ortaya koyduğum olumsuz aktarımlara bakarak, hayal kırıklığı yaşayacak olan kişi sayısının fazla olacağını ummuyorum. Okur-yazarlık oranı ile, bizim gibi gelişmekte olan, uluslaşma sürecini dahi henüz tamamlamamış ülkeler için, en başta verdiğimiz şiirle iştiğal edenlerin oranı bile çok fazla bulunabilir. Peki! Buna da itirazım yok...

Ülkemizde her yıl yıllıklar hazırlanır. Hazırlayanlar birtakım gerilimlere hazır olduklarını vurgularlar. Ve bu beklentilere yanıt er geç bir yerlerden çıkar gelir. Şiirleri yıllıklara girmeyenlerin tepkileridir bunlar. Bunu makul bir durum olarak addediyor ve anlıyorum. Ben lafı daha uzatmadan, şu konunun soru olarak hafızalarda yer etmesini arzulamaktayım: Zaten sayı olarak, ülkemizde şiir yazar erkek toplamından çok çok geri bir yüzdeyle sirküler halde olan bayanlar neden antolojilerde az yer tutuyor? Şiirin gündeminden düşürülüyor? Bunlar yoksa şiir yazıyorlar da havanda su mu dövüyorlar? Herkes bir Attilâ İlhan, Gülten Akin, en azından Murathan Mungan kadar izlerkitle yaratamayacağına göre, şiirimizde yer tutan bayanların ürünlerinin dergilerde yer almasını ölçü kabul etmemiz gerekmez mi? Kistas, ölçü veya ölçüt, dergilerde kabul görmüştür bence. Yıllık ve antolojilere baktığımızda, gördüğümüz bayan sayısı 10-15'i geçmezken, dergilerde kalem oynatan yaklaşık 200 bayandan 40-50 kadarı şiir yazıyor. Bunlar antolojilerden neden dışlanıyor? Yıllık hazırlayanlar dergileri yeterince izleyemiyor mu? Sanmıyorum. Yıllıkların, fast-food kültürü mantığı ile hazırlandığını gösteriyor bence bu durum. Beğendiğin bir şeyi al, hemen tık midene (yıllığına). Yıllıklar bayan şairlerimizi, midelerimizden daha çabuk yutup eritiyor.

Rasgele yazıyorum isimlerini: Didem Madak, Hayriye Ersöz, Emel Gün, Hayriye Ünal, Asuman Susam, Aydanur Saraç, Yaprak Öz, Derya Önder, Ayten Mutlu, Betül Dunder, Yeşim Ağaoglu, Nur Saka, Faize Özdemirciler, Serap Erdoğan, Ayşe Sevim, Elif (Gevgilili), Zeynep Uzunbay, Nilay Özer, Gonca Özmen, Leyla Şahin, Arife Kalender, Berna Olgaç, Müesser Yeniay, Nurduran Duman, Türkan Yeşilyurt, Emel İrtem, Neşe Yaşın, Sennur Sezer... Yukarıda da söyledim, isimler rasgele yazıldı tarafımdan. Bunlara en az otuz-kırk isim daha eklenebilir. Hatta yazıya görüş bildireceklerin, o isimlerden de eklemelerini arzuluyorum. Bu isimlerin kaç, hangi yıllıklarda var? Bakın ve söyleyin! Yazdıkları dergilere yakın yıllıkların yıllığında mı? O yıllıkların dolaylı, dolaysız arkadaşı olmakla mı yer alıyor veya almıyorlar? Alınanlar neden almıyor, alınmayanlar neden almıyor? Galiba bütün bu soruların cevaplarını, tek tek isim bazında, şairelerimizi yazdıklarıyla ele alarak açıklayacak yıllık hazırlayıcılarına ihtiyaç var artık! Siz ne düşünüyorsunuz, görüşlerinizi merak ediyorum.

Peki, bütün bu yazıyı neden mi yazdım? Hiçbir suçlama getirmeden, kendi kendime ve başkalarına da sorduğum saf bir soru(n) olarak alınması dileğimi belirterek açıklayayım: Yaşar Bedri'nin *Mor Taka* adına hazırladığı *2006 Şiir Seçkisi* şu an elimde duruyor. Yıllıkta 100 erkek şair var. Bayan şair sayısı ise 10! Birilerinin bu oranı düşünmesi gerek...

Bu yılın yıllıklarına bir göz atalım:

Baki Ayhan T.' nin YKY'den çıkan yıllığında, 114 şair var. Bunların 98' i erkek, 16' sı bayan... Bunlar: Gülten Akin, Ayten Mutlu, Çiğdem Sezer, Birhan Keskin, Elif Sofya, Deniz Durukan, Pelin

Özer, Özlem Tezcan Dertsiz, Nurduran Duman, Zeynep Arıkan, Berna Olgaç, Nigâr Okyay, Zeynep Köylü, Gonca Özmen, Şehper Ferda Demirel, Betül Yazıcı.

Veysel Çolak' ın *İle* dergisi için hazırladığı yıllıkta, 164 şair var. Bunların 142'si erkek, 22 tanesi bayan. Bu şairelerimiz şu isimlerden oluşuyor: Gülten Akın, Arzu K. Ayçiçek, Ayten Mutlu, Oya Uysal, Arife Kalender, Çiğdem Sezer, Zeynep Uzunbay, Betül Tarıman, Birhan Keskin, Hülya Deniz Ünal, Deniz Durukan, Asuman Susam, Elif Sofya, Hayriye Ersöz, Özlem Tezcan Dertsiz, Derya Önder, Emel Güz, Serap Erdoğan, Betül Dunder, Eren Aysan, Zeynep Köylü ve Gonca Özmen.

Şeref Bilsel ve Cenk Gündoğdu'nun *Üç Nokta* dergisi için hazırladıkları yıllıkta 146 isim var. Bunların da 121' i erkek 25' i bayanlardan oluşuyor. Bayan adlar şunlar: Gülten Akın, Sennur Sezer, Gülseli İnal, Ayten Mutlu, Oya Uysal, Arife Kalender, Leyla Şahin, Lale Müldür, Nur Saka, Çiğdem Sezer, Zeynep Uzunbay, Betül Tarıman, Birhan Keskin, Faize Özdemirciler, Deniz Durukan, Ayşe Nalan, Emel İrtem, Hayriye Ersöz, Derya Önder, Emel Güz, Betül Dunder, Eren Aysan, Zeynep Köylü, Gonca Özmen, Bengü Özsoy.

Bu isimlerin dışında, 95'ten sonraki yıllıklarda görünen, dergilerde yazma, kitap çıkartma ve yıllıklarda yer alma anlamında yazı devamlılığı bulunan, ama çoğu yine de yıllıklarda bulunmayan (beriki, öteki veya hiçbir yıllığa alınmayan) isimler ise şunlardan mürekkep: Zeynep Altıok, Zerrin Taşpınar Şahin, Özlem Sezer, Yelda Karataş, Selma Ağabeyoğlu, Halide Yıldırım, Suna Aras, Yeşim Ağaoğlu, Almila Alp, Bejan Matur, Ayşe Altan, Didem Madak, Elif Su Alkan, Gülsüm Akyüz, İnci Asena, Leyla Onomay, Melisa Gürpınar, Ruhan Mavruk, Pelin Batu, Seval Esaslı, Zeynep Kurada, Marje Aydın, Yeşim Salman, Nur Blum, Nilgün Üstün, Zeynep Aliye, Neriman Calap, Emine Erbaş, Seda Cebeci, Tülin Er, Betül Esener, Süheyla Taşçier, Esra Zeynep...

Daha iyi bir incelemeyle şu sonuçlar bulgulanabilir:

1.) Bu isimlere eklenebilecek, en az bir 25-30 kişi daha mutlaka çıkacaktır.

2.) Bu isimler arasında 1-2 yıl şiir yayımlamayanlar bulunabilir.

3.) Yukarıdaki isimler arasından kimileri, dergici olanlarca, antoloji, yıllık vs hazırlayanlarca şair sayılmayabilirler.

4.) 95'ten berisi ölçek alındığı, *Varlık Yıllığı*, Ahmet Yıldız'ın yıllığı vs. baz alınmadığı için, yukarıda incelenen yıllıklar, onların öncülleri şu verileri ortaya koyuyor; yukarıdaki isimlerin büyük çoğunluğu, sayılan yıllıkların en az birinde, geçmiş de katarak söylüyorum, şiiriyle mevcuttur. Ancak çok az bir isim yıllıkların hiçbirinde yer almıyor.

5.) Yıllıklarda yer almasa da, yayımladıkları kitap adları bu ve benzeri şiir izlencelerinde mevcuttur.

6.) Acaba adı sayılan, sayılmayan kaç şairemiz, kendini yıllıklarda göremediği, emeğinin heba olduğunu düşündüğü için, yazın, özelde şiirin dışına çıkmıştır?

Bir günah çıkartma olarak alınmasın sakın ola sözlerim ama, 2004'te Hüseyin Alemdar'la *Mor Taka* dergisi için hazırladığımız yıllıkta, aynı hatayı biz de yaptık. Bizim yıllıkta da, 94 erkek, 10 bayan şairimiz vardı. Bu durum nüzüllü bir hal aldığı için, artık iyiden iyiye dikkat çekmeye başladı. Bundan sonrası için, hazırlanacak yıllıklarda, (şiirin cinsiyeti yoktur, biliyorum, şairin cinsiyeti vardır, bu da çoğun şiirlerimize de yansır...) cinsiyet oranları dengelenir diye umalım. Hatta sevgili Emre'nin dediği gibi, bayan arkadaşlarımız yıllık hazırlasalar, acaba kaç erkeği budarlar, diye de merak ediyorum. Ya da en azından bu hataya düşerler mi, bilmiyorum. Kalbim, onların daha sübjektif, aynı oranda da daha nesnel olacaklarına inanıyor.

Şeref Bilsel ve 'Mecnun Dalı'

İlk ne zaman tanıdım Şeref Bilsel'i, şimdi hatırlamıyorum. Kadıköy veya Taksim'de olmalı diye düşünüyorum. Yalnız, ilk kitabı *Dar Zaman Rivayetleri*' ni (1996), sevgili Hüseyin Alemdar vermişti. Taksim'deki, babası Mehmet Alemdar'ın film şirketinde. "Sana bir kitap vereceğim," diyerek, eline nereden geçirdiğini şimdi bilmediğim, beş-on tane *Dar Zaman Rivayetleri*'nden bir tanesini çekip bana uzattı. Okuduktan sonra, altını çizdiğim dizeleri, o zaman, hemen ve heyecanlanarak Hüseyin'e, çevremizde olan arkadaşlara aktarmıştım. O kitabını ne zaman elimde alsam, hâlâ da heyecan duyuyorum. Çünkü çok iyi bir şair, daha ilk kitabında, kendi gelişini müjdeliyordu, bana göre. O tarihlerde, Kütahya'da edebiyat öğretmeni idi. Sonraki her karşılaşmamızda da, dergilerde okuduğum ve güzel bulduğum şiirini,

kendisine mutlaka söylemişimdir. Müthiş şiirler çıkıyor bazen Şeref'in kaleminden.

Şu anda elimde, onun, Yitik Ülke'den çıkmış *Mecnun Dalı* (2007) şiir kitabı var. Aradaki ikinci kitabı ise *Magmada Kış Mevsimi* (2003).

Şimdi Şeref'le ne zaman karşılaşsam, ne zaman bir yerlerde otursak, hep aynı şeyi söyler: "Hüseyin'le sen olmasan, unutulup gideceğim. Şiirimin okuru kalmayacak!" Tabii bunlar, Şeref'in Karadenizli latifeleri... Ama onun şiirini sıkı takip ettiğimizi imlemesi, gerçek. Bir defasında da "Çok kişiden duydum, her yerde benim şiirimi yüceltiyormuşsunuz; Hüseyin ve sen..." demişti. "İyi şiir yüceltilir elbette." dediğimi hatırlıyorum.

Mecnun Dalı, Sürgündeki Rüzgâr ve Sersefil Türkülere Girizgâh adlı iki bölümden oluşuyor. Birinci bölümde 15, ikinci bölümde 13 şiir yer alıyor. Bu kitap 63 sayfa. "Burası Üsküdar Radyosu" şiirinin adıyla imzalayıp verdi kitabını Şeref. Verasus, Zemistan, Tuzlu Su Taşyan Kadınlar, Kuzey'den, Kandahar isimli şiirlerini dergilerden hatırlıyorum. İlk okunduğu zaman, anlatımı, söz ve kelime oyunları ve söz sanatlarıyla, buluşları ve dahası bütün içeriğiyle okuru çarpan şiirlerdi bunlar. Kitabın ikinci bölümünde de Sevgili Kâzım Koyuncu için yazılmış bir Laz türküsü formundaki bir zaman şiiri, duygusal yükü ve ahde vefa tavrıyla okuyanı çarpıyor...

Kitabı edinen arkadaşlar, nasılsa şiirleri okuyacaktır. Ben, o çok sevdiğim Verasus şiirini sizlerle paylaşacağım:

VERASUS

*Ben çok hüznü adamlar gördüm
hiçbir şey konuşmadım onlarla
karşılıklı iki keman gibi işlek
çizdik omuzlarımızı...
sadece biri: ateş almaya mı geldin! dedi
çok hüznü adamlar gördüm
yalnız o beni gördü*

*iki kadın sevdim
birine siyahlar giyiniyordum giderken
diğerine böyle anlatılmaz
üstüm başım rüzgar gidiyordum*

*ergani diyarbakır arasında
tarlaya giden kızlar
her birinin içinden Dicle akar
herkesin evi varmış! olsun
göz göze gelince bütün evliler bekar*

*tokat niksar arasında
ben çok hüznü türküler duydum
toplanıp dağılan bir çift zar
baş başa vermiş iki mezar
yüzüne türkü söndürülmüş kadınlar*

*sivas şarkış'la arasında
cep aynamı düşürdüm
bir horoz dağılıp durdu sabaha kadar
sivas şarkış'la arasında
kurşunlanmış tabelalar...
oysa bu yolun tehlikeli olduğunu
insan içine bakınca anlar*

*Ayaklarım ağzımın içinde
yerle gök arasında
ben çok baş aşağı durdum*

Türk şiirinin titiz eleştirmeni Mehmet H. Doğan ağabeyi 17 Şubat 2008'de İzmir'de yitirmenin üzüntüsü içindeyiz. -Akatalpa.

'YOKSULDUK DÜNYAYI SEVDİK'

Gültekin EMRE

1943'te yazılmış “Şafak Vakti” şiiri: Arif Damar'ın yaşamına, hayata bakışına, gelecekte beklediklerine, ömrüne yayılan kavgasına bel veriyor bu şiirde yer alan şu dizeler: “Bundan böyle ben artık / dağılıp boydan boya mısralarıma / esirler açlar ve mağluplarla / hürriyet ekmek ve zafer türküsünü / gücümün yettiği kadar söyleyeceğim”. Kavgasını ezilenin, horlananın, yoksulun yanında olmaya adanmış, barikatları kendine mekân seçen şair şu dizelerle çıktığı yolun ayırımında olduğunu da vurguluyor çarpıcı bir biçimde: “Sonra bu dehşet ve sefalet içinde / mesut günler vaat eden / bir silah sesi gibi titreyeceğim”.

Arif Damar'ın şiire başladığı dönem 2. Dünya Savaşı yıllarıdır. Savaş, Avrupa'yı kasıp kavururken ülkemizde de Türkçülerin azgınlığı, saldırganlığı sürüyordu. Savaşın etkisi ülkelerde yoksulluğun artmasına neden olmuştu. İktidarlar solcu aydınlara göz açtırmıyordu. Tutuklanmalar, işkenceler, dergi, gazete kapatmalar yağmur gibi yağıyordu aydınlara yaşamına. O yıllarda ve daha sonraki dönemlerde “İşkence korkusu, / hapis korkusu, / açlık...” aydınlara hep gündeminde kaldı. Yaşamını ülkesine, halkına adanmış aydınlara yüreğinde ise bambaşka duygular yeşeriyordur tüm baskılara karşın: “Yüreğindeki sevgi, / halk kadar, memleket kadar mı? / Uzanır mı beş kıtaya, / uzanmaz mı?” İşte bunun hesabı yapıyordu. Dünyanın neresinde bir haksızlık, işkence, sömürü... yaşanmışsa, yaşanıyorsa, Arif Damar'ın dizeleri oralara kadar uzanmaya çalışmıştır: İspanya, Endonezya halklarının yanında yer alır umut saçan, ah vah etmeyen dizeleriyle. Bu nedenle onun şiiri yarınlardan umudunu hiç kesmez ve şu kısacık dize dilinden düşmez: “Merhaba yarınlar...” Gelecek güzel günlere ulaşmak, yaşamak gerçekleştirebilir. Ama “Beklemek de güzel”dir geleceği. Şair, geçmişi ve geleceği sınımsız kucaklayandır aynı zamanda umudu önüne alıp: “Bir ışık gidiyordu gecede karanlıkta / Karanlıkta suda / Umut ışığı gibi ardına baka baka / Gidiyordu bir ışık karanlık suda”. Kimi zaman “yoksul” “Bir ev”in “Bir kiremit parçası”dır, bazen “Bir çoban türküsü”. “Bir bugüne bir yarına” konan “Kardeşliğin alıcı kuşu” olmak da ona özgüdür elbette.

Onun şiirleri şarkıları, “Ay ayakta değilken” daha, onlar “Ayakta”dır. Yıllardır şiirlerinin, savunduğu ilkelerin çobanıdır. Bu nedenle, şu dizeler, bütün dünyaya bir kez daha duyuruyor onun nasıl namuslu, dürüst, onurlu bir ömür sürdüğünü: “Kötü bir şey yapmadım / Kötü bir şey söylemedim / Kimseye”. Arif Damar, doğru bildiği yoluna devam eder kimsenin gözüne sokmadan yaptıklarını. O ki Arif Barikat'tır “zaman-ı evvelde”. Ömrünü siperlere sermiştir. Bir de “Arsız bir sarmaşık” gibidir “Ta çocukluğu”ndan beri “Bin bir düşe / Umuda / sıkı sarılan”.

Arif Damar'ın şiiri yetiştiği dönemdeki şairlerden farklıdır onlarla sıkı dirsek teması olsa da. Kırk Kuşağı içinde boy vermiştir, ama o kadar! Akımların, takımların dışında bir şiir oluşturmuş yarınlarda da sapasağlam duracak. Halk şiirinden beslediği dizeleri ona geniş bir söyleşi rahatlığı vermiştir. Çağdaş şiirin de elinden tutmuştur ve tek bir yöne, yere saplanıp kalmamıştır. Şiirde sesi önemsemiştir hep: “- Neden Ay Ay Ay / Boyuna şiirindeki / - Çok kar topladı güneş / Ay kar toplamaz ki” derken Lorca'yı da düşündürüyor bize. Ayrıca ince bir ironiden, sağlam bir mantıktan da söz etmeliyiz onun şiirinde kendini yavaş yavaş belli eden ince ve kıvrak dizelerle birlikte: “Kendimi onun yerine koydum da düşündüm / Gökyüzünün yerine koydum da düşündüm”. Şiir kitaplarının başında yer alan “Sunu”lar bir yeniliğin habercisi gibidirler.

Sadık YAŞAR

DELİ

I
kar altında durma dediler bak
başının üstünde yine kar
taşta ezilmiş kabukları ayrılmış
üfürseler kalmaz bir akıl var

böyle denize baka baka
eve gitmeyi unutmaya dediler bak
elinden denizi düşürmüş ölü
numarası yapacak bir akıl var

bir direk görünce döne döne
ekmek bulmuş gibi dinlen dediler bak
açarsan düşer sıkma ortasını
avucunda şuursuz oynak bir şeytan var

II
akıllı bir adam ağlar çekirdeğinde
böldüler baktılar... zihninde gece
demirbarutu, gündüz kırkkilitotu yanar

kovalamış tüm kusurları kalbinden
uçurum yapar sermestâne göz göz
adım atacak tam ortasına yoklukların
kökü şeytanda dışların kırmak için
boynunu yandırdığı yerde bir daha yanar
ne söyler ne anlar...her doluda bir boş var

baktılar bir düşte yedi düğüm...kim
çözecek kim çabucak yaşayıp ölecek
çıkamıyor sıkışmış dar aynada

Onun her kitabındaki özgün yapı iççiliği, kurgu bütünlüğünü kim görmezden gelebilir ki?

Üç ilk şiiriyle birlikte on bir şiir kitabının yer aldığı toplu şiirlerinin başlığı Arif Damar şiirini adresini çok güzel özetliyor bence: *Yoksulduk Dünyayı Sevdik*. Yoksul bir kesimden gelen şair, hiçbir zaman slogana yüz vermeden, ülkesinin ve dünyanın sorunlarını şiirinde kabaca ağırlamadan kendi şiir çizgisini ustaca oluşturmuştur. Onun derdi insanın, insanlığın yaşadığı sorunlardır. İnsanın yüreğinde birikenlerdir, çektikleri acılardır. Yaşama sevinciyle birlikte en çok sevdiği, sık sık kullandığı “umut” sözcüğü onun şair dünyasının fotoğrafı gibidir. Dayanışmayı, paylaşmayı, kardeşliği, halkının ve başka hakların sorunlarına eğilmeyi, aşkı, yarınları sağlıklı bakabilmeyi hep önemsemiş, bu düşünceleri şiirine yedirmiş bir ustadır, Arif Damar: Memleketinin, inançlarının, halkının, özgürlüklerin, türkülerin, denizin, gökyüzünün yanında çirak durmuş bir şairdir, “Bir de Nâzım Hikmet'in”. Onun için kendinden başka bir yere gitmez.

Arif Damar'ın “Siperde bir er” olduğunun altını incelikli bir biçimde belirtiyor Metin Eloğlu *Yumuşak G*'de.

Arif Damar, şiirimizin çağdaş Köroğlu'su!
Yarınların şairi, merhaba!

Arif Damar, *Yoksulduk Dünyayı Sevdik*, Kırmızı Yayınları, 2007, 466 sayfa.

Kâzım ŞAHİN

DÜŞEN KENT DÜŞÜ

gel bana kalmaya gün kırılmadan onarasin diye acılarımı
kentin bir de yasak aşkı olsun kaybederken her şeyi
uzak denizlerden yosun kokusu düşsün yastığımızıza
beklenecekse böyle beklensin son anları ömrün

derinimdeki ağrıyı anla ulaştır ılık nefesini kalbime
kısa bir cümleye sığdır dünyayı
geçsin bütün anılar kuşların konduğu yerden
hazırlanayım sana biriktirerek tüm renkleri

gel bana rastlantı olsun düşen bir kentte onarasin diye acılarımı
bir düş bir düşüş olsa da uyanayım ansızın içindeki derinlikte
çöl olsun da kıtandan geçeyim ezberleyerek her kum taneciğini
geçecekse böyle geçsin son anları ömrün

evel zaman içinde gel anla dünyanın derinindeki acıyı yavaşça
[söyle
günleri yok say dönüşelim aylara aşkı sığdır dünyaya
sular çekilsin kalbinin derinliklerine
hazırlanayım sana biriktirerek tüm sessizliği

Ersan ERÇELİK

EROS'UN NEFESİ

1.

SULARIN TENHASI

Suların tenhasında buluyorum yüzünün aksini
suların tenhası, hep akşama doğru

Dağ meltemlerinin denize savrulan saçları
bir istiridye kabuğu içindeki hüzün

Ufka batmak üzere olan güneşin kızıl rimelleri
kızaran dudaklar ne zaman aralansa

Senden aldığım yine sana kalıyor yağmurunda
kumsalında ansızın yaz denizine doğru

Dolunay altında dalgalarla yıkanan avuçlarımız
kumlara dönüyor kayanın hikâyesi

Akşamın tenhası ağır ağır teslim oluyor geceye
akşamın tenhasında hep suların gölgesi...

Bahri ÇOKKARDEŞ

KÖRLERİN DANSI

İşte size getirdim
Yalnızlıktan ne buldumsa

Uzaklarda
Duyardım ağladığını
Gülyüzlü annemin

Gece hayaletleri sinekuşları
Kendi başına dolaşan bulutlar
Lapis mavisi saçlarıyla

Koşturur zaman
Duyulur
Su zambaklarının kara korosu

Gerçeğin yalanında
Mor helezon kokulu
Hastane odaları

Zümrüt karaltılı sayıklamalarla
Korkunç gürültüsü
Sessiz çılgınlıkların

İşte size getirdim
Ne buldumsa yalnızlıktan

Asuman SUSAM

EVİ ÖZLÜYOR

kederli bir yağmur bulutu
evini özlüyor
evini bilmiyor
yersiz yurtsuz göçmen ruhun
içi acıyor.

gecenin gizemli yurtluklarında geziniyor
toprağı kucaklayan ağaç olmayı düşünüyor
dünya öfkesini kusan ejderha
o, sular kabardıkça aya yaklaşıyor.

bulutunu arayan tarihsiz su...
sabır, yokluğun mağarasında dinleniyor
bozkır sesi biriktiriyor kuyu
içinin katısı derinlikle sınıyor.

toprağını özlüyor; toprak bunu bilmiyor
su, yükseklerden silasına düşmek istiyor.

FİSKE SEANSLARI - 3

Halûk CENGİZ

Dize Dize İnciyim!

İlhan Berk'in yıllar önce hazırlamış olduğu *Bevit-Mısra Antolojisi*'ni sıklıkla elime alır, orasından burasından okurum.

Ne zaman okusam benzeri bir şeyi yapmak aklımdan geçer. Ben de, derim kendi kendime, yeni şiirden, çağdaş şiirden, en azından Cumhuriyet sonrası şiirimizden dizeler seçsem, böyle bir derleme/seçki yapsam.

Geçenlerde de oldu bu. Üstelik akıllıca bir şey yaptım:

En seçme şiirleri bulabileceğimi bildiğim 2006 şiir yıllıklarını alıp içinden dizeler seçmeye çalıştım:

- “Ben durdum yol yürüyordum” - İlhan Berk.
“Ne bir genel valim var ne de sefirim” - Özdemir İnce
“Napoleon çoktan dayanmış sınıra” - Ahmet Oktay
“Selamlaşıyor tankla gelincik” - Güngör Tekçe
“Bikini demezler mi dönünce mayo kuşa” - İsmet Özel
“Gündüz vakti duyulan gece kişnemesine” - Abdülkadir Budak
“Tir tir titreyen bir Nasrettin korkudan” - Alova
“İlk sevgilim ve ikincisi, yurtdışındaydım” - Roni Margulies
“Ağaç yarı ağaç tırtıl biraz” - Mahmut Temizyürek
“Doğmuş olmak için doğmayan sen” - Adnan Özer
“Derelerde öperken çakılları balık” - Yunus Koray
“Lamba direklerine astığım ilanların” - Şavkar Altınel
“Annemin en yakın evladiyelik arkadaşı” - Engin Turgut
“Ben pencereyi açamam pencere sen aç beni” - A. Ali Ural
“Eşikler eşyalar kımıl kımıl dünya” - Çiğdem Sezer
“Vicdan nöbeti” - Burak Acar
“Ufacıktım eskiden” - Ahmet Yılmaz
“Son sözü söyle” - İbrahim Topaz
“Derin bir iniltiyle bitti yaz” - Tuğrul Keskin
“Güzel bir kız sanırdım dünyayı” - Hüseyin Atlansoy
“Üstü başı iğne iplik kumaş parçası” - Melih Elhan
“Bütün davullar gümlenin” - Birhan Keskin
“İki bayram arasında hayatla yüzleşilmez” - Tozan Alkan
“İnsan içine çıkacak gibi değildim” - Yücel Kayıran
“Hepsi tövbe mis kokulu, eğri büğrü tövbe” - Altay Öktem
“Cemiyet çorbasını içer” - Elif Sofya
“Yalnızca yorgunluğun işleri tıklarında” - İbrahim Tenekeci
“Çok kutsalım bu gece” - Deniz Durukan
“Kokunu alır almaz bir peri maestro, bir kalecik karası!” - Osman Olmuş

“Bir ağacın dalında kestim yolunu beşte” - Cevdet Kayral

Daha pek çok benzer örnek sıralanabilir ya, gerek yok; istediğim ya da düşündüğüm gibi olmadı.

Anlaşılan, bizde dizeye yüklenmiyor şair; şiire, şiirin bütününe yükleniyor.

Şairanelikten uzaklık demekse bu, iyi.

Anlamı sözden önde tutmak demekse, kimbilir, belki bu da iyidir.

Ama düşününce, şiirlerden dizeler seçmek yerine cümleler seçmek galiba daha uygun.

Hattâ, şimdi aklıma geldi... “şiirlerden öykülü satırlar” gibi bir seçki hem daha kapsamlı olacak, hem daha fazla ilgi çekecektir.

Evet evet, kesinlikle iyi fikir!

Cık Cık Cık!.. Çok Ayıp, Etik De Değil: Hiç Şairler Sınıflandırılır

Yayın Yönetmeni	: Ramis DARA
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Melih ELAL
Yönetim Yeri	: Melih ELAL Barış Mh. Adalet Sk. Adaletkent Sitesi H Bl. D: 3 16140 Nilüfer - BURSA
Yayın Danışmanları	: Serdar ÜNVER, İhsan ÜREN, Hilmi HAŞAL, Nuri DEMİRCİ.
Dağıtım	: Pentimento Art Shop (0212 2933959)

Yazışma Adresi	: Ramis DARA P.K. 68 16361 Ulucami - BURSA
Katkı Payı	: 15 YTL
Posta Çeki	: Hilmi HAŞAL adına 584893 numaralı hesap
Baskı	: Özsan Matbaacılık, İzmir Cad., No: 221 - BURSA
Elektronik Posta	: akatalpa@hotmail.com
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın.
	: ISSN 1305 - 7685

mi?

Herkesin kendi bileceği şey:

Dileyen Balzac ya da Tolstoy'la Selim İleri'yi bir tutar; dileyen Selim İleri ile Halide Edip'i.

İsteyen Dostoyevski-Tahsin Yücel, Beauvoir-Elif Şafak, Gogol-Ahmet Rasim, Ahmet Rasim-Aziz Nesin, Aziz Nesin-Aydın Boysan arasında yakınlık bulur; isteyen Salâh Bırsel'le Oğuz Demiralp'i, Uğur Kökten'i birlikte anar; isteyen de Yaşar Kemal'le Orhan Pamuk'u, Oktay Akbal'la Ferit Edgü'yü aynı listeye sokar.

Başka örnekler olabilir mi?

Elbette olur:

Atatürk, Churchill, Hitler... Fatih, Kanuni, Yavuz, İbrahim... Alemdar Mustafa Paşa, Mustafa Reşit Paşa, Benderli Ali Paşa...

Chopin, Beethoven, Mozart, Paganini... İtrî, Dede Efendi, Münir Nurettin, Avni Anıl...

Münir Nurettin, Zeki Müren, Adnan Şenses... Müzeyyen Senar, Safiye Ayla, Seda Sayan... Fatih Erkoç, Serdar Ortaç, İsmail YK... Sezen Aksu, Ahmet Selçuk İlkan, Sezen Cumhuri Önal...

Şeyh Galip, Fuzuli, Sümbülzade Vehbi... Mallarmé, Attilâ İlhan, Hilmi Yavuz... Cemal Süreya, Necip Fazıl, İbrahim Sadri... Ahmet Haşim, Kerem Alışık, Yılmaz Erdoğan...

Aynı işi yapan insanların aynı kefeye konması, aralarında ayırım gözetilmeden eşdeğer sayılması bir seçimdir, yapılabilir.

Ben yapmam.

Meslektaşlar listesi hazırlamıyorum, edebiyat beğenimden söz ediyorum.

Bana göre Sait Faik ne kadar Çehov olamazsa, Çehov da o kadar Sait Faik olamaz. Dahası bazılarının Çehov ya da Sait Faik olması olanaksızdır.

Biri öbürüne üstündür-değildir... Biri öbüründen değerlidir-değersizdir... Bir öbürüne yeğlenir-yeğlenmez...

Ben bu genellemelerle ilgilenmem; sanat, edebiyat beğeni işidir. Bilirim ki, beğeni söz konusuysa değer yargısı insandan insana değişir.

Yaşlandıkça basit düşünmeye alışıyor insan.

Kendi kendime soruyorum: Tek şiir kitabı alacak kadar paran var ve tezgâhta Haydar Ergülen ile k. İskender'in ya da Enis Batur'la Murathan Mungan'ın, ya da Seyhan Erözçelik'le Ahmet Necdet'in, ya da Yılmaz Arslan'la Roni Margulies'in, ya da Özlem Tezcan Dertsiz'le Melisa Gürpınar'ın şiir kitapları yan yana duruyor...

Kimseyi kırmayacağım diye kıvrınacak değilim: Haydar Ergülen'i, Enis Batur'u, Seyhan Erözçelik'i, Yılmaz Arslan'ı, Özlem Tezcan Dertsiz'i seçer, onların kitaplarını alırım; tercihim budur.

Bunu söylemek etik değil midir?

Ne ilgisi var?

Ayıp mıdır?

Ayıpsa ayıp!

Ama en az bir o kadar da samimi.

Bence kibar insanlar da bazen bu kadarcık ayıp etmelidir, edebilmelidir.

Oh!.. Edebiyat Zevki

Arka arkaya iki kitap okudum:

Robert Louis Stevenson'dan *İntihar Kulübü*, Julio Cortazar'dan *Andrés Fava'nın Güncesi*.

Kapağından baskısına kadar Merkez ile Notos yayınlarına teşekkür etmek gerek.

Ama asıl teşekkür çevirmenlere olmalı:

İlki Emre Ağanoğlu'na, ikincisi Ayşe Nihal Akbulut'a.

Oh!.. edebiyat zevki, dememi sağladıkları için.

Şiir

ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.com) Ocak 2000'de Bursa'da kurulmuştur. Ticari amaç gütmeyeceği için yazarlarına telif ödemez.